

SENAT RP

ZAPIS STENOGRAFICZNY

Posiedzenie
Komisji Spraw Zagranicznych
i Unii Europejskiej (140.)
w dniu 12 grudnia 2017 r.

IX kadencja

Porządek obrad:

1. Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) 2016/399 dotyczące zasad tymczasowego przywracania kontroli granicznej na granicach wewnętrznych – COM(2017) 571.
2. Wniosek dotyczący zalecenia Rady w sprawie europejskich ram jakości i skuteczności programów przygotowania zawodowego – COM(2017) 563.
3. Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 2014/65/UE w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz dyrektywę 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II) – COM(2017) 537.
4. Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 1093/2010 w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego); rozporządzenie (UE) nr 1094/2010 w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych); rozporządzenie (UE) nr 1095/2010 w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych); rozporządzenie (UE) nr 345/2013 w sprawie europejskich funduszy venture capital; rozporządzenie (UE) nr 346/2013 w sprawie europejskich funduszy na rzecz przedsiębiorczości społecznej; rozporządzenie (UE) nr 600/2014 w sprawie rynków instrumentów finansowych; rozporządzenie (UE) 2015/760 w sprawie europejskich długoterminowych funduszy inwestycyjnych; rozporządzenie (UE) 2016/1011 w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne w instrumentach finansowych i umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych oraz rozporządzenie (UE) 2017/1129 w sprawie prospektu, który ma być publikowany w związku z ofertą publiczną papierów wartościowych lub dopuszczeniem ich do obrotu na rynku regulowanym – COM(2017) 536.
5. Akt ustawodawczy bez uwag – propozycja: COM(2017) 643.
6. Akty nieustawodawcze bez uwag – propozycja: COM(2017) 595, COM(2017) 596.
7. Akty nieustawodawcze, w sprawie których komisja wystąpi o stanowisko – propozycja: COM(2017) 645, COM(2017) 668
8. Akty nieustawodawcze, w sprawie których komisja nie wystąpi o stanowisko – propozycja: COM(2017) 588, COM(2017) 621, COM(2017) 620, COM(2017) 624, COM(2017) 625, COM(2017) 628, COM(2017) 635, COM(2017) 638, COM(2017) 639, COM(2017) 640, COM(2017) 641, COM(2017) 644, COM(2017) 656, COM(2017) 659, COM(2017) 666, COM(2017) 672, COM(2017) 692, COM(2017) 900, JOIN(2017) 040.

(Początek posiedzenia o godzinie 13 minut 03)

(Posiedzeniu przewodniczy zastępca przewodniczącego Waldemar Śługocki)

Zastępca Przewodniczącego Waldemar Śługocki:

Witam na sto czterdziestym posiedzeniu Komisji Spraw Zagranicznych i Unii Europejskiej, jednocześnie otwieram to posiedzenie.

Porządek obrad komisji został państwu doręczony.

Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w sprawie porządku obrad? Nie.

Wobec braku zastrzeżeń stwierdzam, że komisja zatwierdziła porządek obrad.

Chciałbym przywitać panie i panów senatorów, naturalnie, ale także gości, mianowicie panią minister Marzenę Machałek, sekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej... Serdecznie witam, Pani Minister. Witam także panią dyrektor Departamentu Spraw Międzynarodowych w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji, panią Annę Tulej. Witam, Pani Dyrektor. Wciąż jeszcze go nie ma, ale, jak słyszę, dotrze do nas pan minister Paweł Gruza, przedstawiciel Ministerstwa Finansów, podsekretarz stanu w tym resorcie. Witam pana Jarosława Niezgodę, naczelnika w Departamencie Rozwoju Rynku Finansowego. Równie serdecznie witam panią Magdalenę Beczek i panią Urszulę Miziołowską, ekspertów w Departamencie Rozwoju Rynku Finansowego. Obie panie serdecznie witam na naszym posiedzeniu.

Chciałbym zapytać, czy na sali znajdują się osoby wykonujące zawodowo działalność lobbingową. Nie. Dziękuję serdecznie.

Zanim przejdziemy do rozpatrzenia punktu pierwszego, poproszę pana senatora Jarosława Obremskiego o przedstawienie krótkiego – podkreślam, Panie Senatorze, krótkiego – sprawozdania z wyjazdu do Tallina na spotkanie COSAC oraz pana senatora Piotra Wachy o przedstawienie sprawozdania z wyjazdu do Gruzji.

Panie Senatorze, serdecznie zapraszam. Nie jest pan, jak rozumiem, zaskoczony, bo...

(*Senator Jarosław Obremski*: Nie, nie.)

Proszę bardzo.

Senator Jarosław Obremski:

Na poprzednich spotkaniach COSAC miałem wrażenie, że łatwiej było mi jakoś tak ustalić, jaka jest tendencja pewnego myślenia europejskiego. Tutaj bym powiedział, że chyba nie było czegoś, co by mnie jakoś zaskakiwało albo pokazywało wyraźny kierunek. Dyskusja o Brexicie... No, założenia unijne są dosyć proste: bezpieczeństwo obywateli Unii Europejskiej mieszkających w Anglii i odwrotnie, specyfika sytuacji Irlandii Północnej, to, żeby respektować porozumienia wielkopiątkowe, i kwestia pieniędzy angielskich, brytyjskich, to, żeby Anglicy jednak wywiązali się z pełnej płatności. Tradycyjnie na COSAC, była krytyka transparentności oraz braku zaufania obywateli do instytucji Unii Europejskiej i kwestia wzmocnienia funkcjonowania parlamentów narodowych. Jeżelibym miał powiedzieć o jakichś wyróżnikach, to był bardzo mocny akcent Południa co do socjalnej solidarności w ramach Unii i bardzo mocny głos, chyba mocniejszy niż poprzednio, o konieczności rozszerzenia Unii Europejskiej o nowe państwa zachodnich Bałkanów, to był głos i Bułgarów, i Węgrów, i Niemców, i Litwinów, i Rumunów. Wszyscy to podkreślali, to było interesujące. Było trochę apeli strony polskiej i austriackiej o to, żeby Europa była przestrzenią jednej szybkości. I właściwie dosyć mocno było akcentowane to, że chociaż zdarzył się Brexit... Gdyby się nie zdarzył, miała być wprowadzona instytucja „czerwonej kartki”. I chodziło o to, żeby tę instytucję „czerwonej kartki” w Unii Europejskiej jednak wprowadzić, jako pewien bezpiecznik. Oczywiście nie jest to instytucja, do której przychylnie nastawieni są komisarze. Tyle moich uwag. Jeżeli Piotr chciałby coś jeszcze uzupełnić, to bardzo proszę.

(*Senator Piotr Wach*: Dziękuję bardzo. Wydaje mi się, że to jest trafny...)

Zastępca Przewodniczącego Waldemar Śługocki:

Czyli pan senator Wach ewentualnie o Gruzji, tak?

(*Senator Piotr Wach*: Tak, jeżeli można.)

Bardzo proszę.

Senator Piotr Wach:

W dniach 4 i 5 grudnia, czyli niedawno, w Tbilisi była organizowana przez parlament Gruzji konferencja, na której byłem obecny z ramienia naszej komisji. Tytuł tej konferencji to „Unia Europejska i partnerzy”. Cel – ja może po angielsku powiem – „Embracing diversity for stronger unity”, czyli właściwie „Różnorodność na rzecz jedności”. Generalnie rzecz biorąc, oni włożyli w tę konferencję dużo wysiłku. Ona miała służyć przygotowaniom Gruzji do ewentualnego członkostwa, w szczególności w zakresie dostosowywania prawa. Składała się właściwie z 6 paneli, podczas których występowali paneliści z bardzo wielu krajów starej Unii, średniej Unii, młodej Unii, z Bałkanów Wschodnich, jak również z Partnerstwa Wschodniego i ze wszystkich krajów kaukaskich, mimo że oni, np. Azerbejdżan, nie... Zresztą wysoki przedstawiciel Azerbejdżanu bardzo wyraźnie się określił, jeżeli chodzi o ich stosunek do Unii.

Ja osobiście występowałem w panelu, który dotyczył wyzwania implementacji prawa unijnego. I miałbym z tym kłopot, ale... Muszę tu bardzo pochwalić i jakby zareklamować pomoc, którą otrzymałem zarówno od specjalisty, jak i, w szczególności, od pana dyrektora Kieniewicza, który w okresie naszych przygotowań do przystąpienia do Unii podsumował... napisał taką książeczkę dotyczącą sprawozdań komisji sejmowych z okresu przygotowań, z lat 1991–2004. To były 4 kadencje Sejmu i Senatu. I różne komisje, o różnych nazwach... A był okres podczas tych naszych najintensywniejszych przygotowań do członkostwa, kiedy równolegle działały 2 tego typu komisje, a więc komisja Integracji Europejskiej i Komisja Prawa Europejskiego. Pan Kieniewicz jeszcze dodatkowo to wszystko wzbogacił o swoje komentarze i wstępy. To był świetny materiał. I powiedziałbym, że dzięki temu to moje wystąpienie wywołało wiele pytań i było bardzo na temat, w tym sensie, że miało jakieś takie podstawy faktyczne, dotyczące liczby zebrań, organizacji zebrań, współpracy opozycji – bo jednak w tym okresie były różnego rodzaju rządy. I to Gruzynów bardzo interesowało.

Z pozycji ogólnej powiedziałbym tak: wydaje się, jeśli wziąć pod uwagę organizację tej konferencji oraz stopień zaangażowania osób wysokiego szczebla i parlamentu gruzińskiego, że zainteresowanie Gruzji i jej chęć wdrażania prawa i przystąpienia do Unii jest bardzo silna. Z kolei kiedy rozmawiałem, że tak powiem, na marginesie konferencji m.in. z polskimi urzędnikami i przedstawicielami na terenie Gruzji, słyszałem, że oni nie są tego aż tak pewni. To znaczy być może tam jest również poważny cień wątpliwości co do ewentualnych perspektyw i skuteczności wspomnianych działań. Tyle o samej konferencji.

Ale pozwolilibym sobie jeszcze na 2 drobne uwagi. Przedstawiciel Bułgarii, która obejmuje przewodnictwo od nowego roku, był oczywiście pytany o stosunek Bułgarii do wspomnianych krajów. I przedstawiciel ministerstwa z Bułgarii wyraźnie powiedział, że oni w pełni wspierają, i zawsze to będą robili... Dla nich Bałkany Zachodnie są priorytetem, jeżeli chodzi o działania związane z przylącaniem się.

I druga uwaga, właściwie niby marginalna, ale przynajmniej dla mnie istotna, może państwa też zainteresuje. Chodzi mianowicie o nową ambasadę, czyli siedzibę ambasadora Polski w Gruzji. W czasie, kiedy ja tam ostatnio byłem – bo byłem wielokrotnie, ale dość dawno temu, to było w okresie przed agresją rosyjską – ambasada, jeżeli chodzi o sam budynek, była, krótko mówiąc, kompromitująca. To była taka nędzna kamieniczka z takimi schodami... W tej chwili mamy nowoczesną, pięknie zaprojektowaną ambasadę. I ona nie jest przesadna. Bo są kraje, jak np. Mołdawia, gdzie nam się trafiła przesadna ambasada, ale to był przetarg... właściwie wykup niedokończonyj siedziby jakiegoś biznesmena, gigantycznej jak na nasze interesy. Tutaj jest w miarę nowoczesnie. I ambasador Maszkiewicz, prowadzi, jak się wydaje, bardzo intensywną i dobrą działalność. Ma on również do nas prośbę, dlatego że chce tam otworzyć bibliotekę polską, ale ja na ten temat będę rozmawiał raczej z naszą komisją polonijną, komisją emigracji, ją będę prosił, będę przekazywał... Bo to dotyczy właśnie głównie... Ale z pełnym uznaniem mówię, że tutaj jest bardzo wyraźny postęp, mamy ambasadę, która nie jest może najbardziej reprezentacyjna, jaka może być, ale jest nowoczesna, sprawna, dobrze zaprojektowana i właściwie możemy być z tego zadowoleni. Dziękuję.

Zastępca Przewodniczącego Waldemar Ślugocki:

Bardzo dziękuję, Panie Senatorze.

Obu panom senatorom bardzo dziękuję za przedstawienie krótkich sprawozdań.

Przechodzimy do rozpatrywania punktu pierwszego porządku obrad: wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) 2016/399 dotyczące zasad tymczasowego przywracania kontroli granicznej na granicach wewnętrznych – COM(2017) 571.

Projekt stanowiska Rzeczypospolitej Polskiej otrzymaliśmy na podstawie art. 7 ustawy kooperacyjnej i zgodnie z ust. 4 tego artykułu nasza komisja może wyrazić opinię o projekcie aktu ustawodawczego.

Bardzo proszę przedstawiciela Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, panią dyrektor Annę Tulej, o przedstawienie projektu stanowiska.

Bardzo proszę, Pani Dyrektor.

Dyrektor Departamentu Spraw Międzynarodowych w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Anna Tulej:

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Wysoka Komisjo, omawiając stanowisko rządu do wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) 2016/399 należy wskazać, że mechanizm przywracania kontroli na granicach wewnętrznych jest, w naszej ocenie, jednym z instrumentów przewidzianych w kodeksie granicznym Schengen wyłącznie na wypadek poważnego zagrożenia dla porządku

publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego. Poziom bezpieczeństwa wewnętrznego w Unii Europejskiej uzależniony jest oczywiście od wielu czynników, które podlegają dynamicznym zmianom. Państwa członkowskie powinny mieć ocenę działania w sytuacji wyjątkowej, kiedy znajdują się w obliczu realnego zagrożenia dla ich porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego. Pracując nad stanowiskiem rządu, opieraliśmy się na założeniu, że integralność strefy Schengen oraz związane z nią korzyści to jedne z najbardziej widocznych i istotnych osiągnięć integracji europejskiej, a przywrócenie kontroli na granicach wewnętrznych wiąże się nie tylko z utrudnieniami dla osób korzystających ze swobody podróżowania, lecz ewidentnie również z poważnymi konsekwencjami ekonomicznymi dla wszystkich państw członkowskich. Ma to również negatywny wpływ na realizację swobody przepływu osób i towarów, na turystykę, na rynek pracy, a także może generować dodatkowe koszty administracyjne.

Jednym z priorytetów, jeżeli chodzi o redukcję zagrożeń, powinno być utrzymanie prawidłowego funkcjonowania strefy Schengen, tak aby państwa członkowskie nie były zmuszone do stosowania mechanizmu przywracania kontroli na granicach wewnętrznych poza rzeczywiście bardzo wyjątkowymi przypadkami. Aby minimalizować wykorzystanie takiego mechanizmu, państwa powinny przede wszystkim skutecznie chronić granice zewnętrzne. Należy mieć na uwadze, że Unia Europejska w ostatnim czasie podjęła wiele istotnych działań na rzecz wzmocnienia ochrony granic zewnętrznych, przede wszystkim wzmacniając mandat agencji Frontex, jak również budując nowe systemy informatyczne, które mają służyć usprawnieniu i bezpieczeństwu na granicach zewnętrznych.

Wziąwszy pod uwagę te wszystkie okoliczności, rząd na obecnym etapie nie widzi potrzeby wprowadzania zasadniczych zmian obowiązujących ram prawnych dotyczących sposobu i trybu przywracania kontroli na granicach wewnętrznych. Obecne przepisy pozwalają, w naszej ocenie, w wystarczającym stopniu na reakcję w przypadku poważnego zagrożenia dla bezpieczeństwa, jak również podjęcia działań, jeżeli rzeczywiście państwo członkowskie stwierdza, że prawidłowe funkcjonowanie strefy Schengen może być zagrożone. Tym samym rząd popiera działania, których celem jest zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa wewnętrznego, podkreślając, że państwa członkowskie powinny mieć możliwość przywrócenia kontroli na granicach wewnętrznych, jeżeli nie są w stanie w inny sposób zapewnić bezpieczeństwa tudzież zareagować na ewentualne zagrożenia płynące z zewnątrz. Jednakże przywrócenie kontroli powinno być stosowane wyłącznie jako środek ostateczny, proporcjonalny do zagrożenia i tylko w sytuacji, w której wszelkie inne środki zostały wyczerpane. Dziękuję bardzo.

Zastępca Przewodniczącego Waldemar Ślugocki:

Bardzo dziękuję, Pani Dyrektor.

Proszę teraz senatora sprawozdawcę, pana senatora Piotra Wacha, o przedstawienie projektu opinii komisji. Bardzo proszę.

Senator Piotr Wach:

Dziękuję bardzo.

Pani minister dość, powiedziałbym, precyzyjnie, obszernie uzasadniła... Problem istnieje, bo w okresie takiego wzmożonego ruchu wewnętrznego, migracyjnego lokalne decyzje dotyczące czasowego zamknięcia granicy miały miejsce właściwie kilkadziesiąt razy, tak że taki problem istnieje. Stanowisko rządu, które odznacza się pewną rezerwą – tak bym to nazwał – do proponowanych rozwiązań, a mianowicie do tego, żeby wspomniany maksymalny czas wydłużyć z 30 dni do 6 miesięcy oraz, jeżeli chodzi o nadzwyczajne przypadki, wydłużyć łączne okresy z roku do 2 lat, z naszego punktu widzenia wydaje się uzasadnione. Ja bym powiedział tylko tyle – to jest właściwie jakby moja uwaga, ale ją przekazuję komisji – że w tych kwestiach my powinniśmy się wypowiadać w sposób bardzo umiarkowany. To nie są, na szczęście, kwestie, które nas w sposób silny czy wyraźny dotyczą, i w związku z tym nigdy nie powinniśmy występować w jakiś ostry sposób i sprzeciwiać się w taki sposób, który mógłby być źle odebrany przez tych, którzy takie problemy mają naprawdę i w znacznym natężeniu. Stanowisko rządu, jak mi się wydaje, te warunki spełnia. Ono jest negatywne, ale powinno być elegancko sformułowane i takie trochę wycofane, bo po prostu... Powiedziałbym, że nam nie wypada. Wydaje mi się, że możemy... Rekomendowałbym komisji podzielenie stanowiska rządu, a rządowi, żeby w formie... bo tu jeszcze nastąpią... Państwo chcecie wystąpić o to, żeby zamiast okresów 6-miesięcznych były krótsze, np. na 2-miesięczne czy 3-miesięczne. Gdybym miał coś zalecić, to sugerowałbym – i to bym proponował komisji – żeby te sformułowania były jak najbardziej eleganckie i delikatnie ze względów taktycznych i z racji tego, że to wszystko jest jednak trochę poza nami. Dziękuję bardzo.

Zastępca Przewodniczącego Waldemar Ślugocki:

Bardzo dziękuję, Panie Senatorze.

Otwieram dyskusję.

Czy ktoś z państwa senatorów pragnie zabrać głos w dyskusji w tej kwestii? Nie. Bardzo dziękuję.

Zamykam dyskusję.

Wobec niezgłoszenia uwag do projektu aktu, możemy, jak rozumiem, uznać, że komisja poparła projekt rozporządzenia.

Pani dyrektor, jak widziałem, skrzętnie notowała sugestię pana senatora Piotra Wacha, za to też bardzo dziękuję.

Przechodzimy do rozpatrzenia punktu drugiego porządku obrad: wniosek dotyczący zalecenia Rady w sprawie europejskich ram jakości i skuteczności programów przygotowania zawodowego – COM(2017) 563.

Pragnę poinformować, że zgodnie z art. 8 ust. 2 ustawy kooperacyjnej nasza komisja może wyrazić opinię o projekcie aktu nieustawodawczego w ciągu 21 dni od otrzymania projektu stanowiska.

Informację o stanowisku rządu do tego aktu otrzymaliśmy w dniu 13 listopada bieżącego roku.

Proszę przedstawiciela Ministerstwa Edukacji Narodowej, panią minister Marzenę Machałek, o przedstawienie projektu stanowiska rządu. Bardzo proszę, Pani Minister.

**Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Edukacji Narodowej
Marzena Machałek:**

Dziękuję.

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Projekt stanowiska został przyjęty przez Komitet Spraw Europejskich 13 listopada. Państwo macie przed sobą to stanowisko. Ja może nie będę go w całości odczytywać, ale odniosę się do tego stanowiska, myślę bowiem, że to jest bardzo istotna sprawa, dlatego też osobiście się tutaj, przed państwem stawiałam. Myślę, że te zalecenia Rady w sprawie europejskich ram jakości i skuteczności programu przygotowania zawodowego to jest dokładnie to, co się wpisuje w działania rządu, w działania ministerstwa. I chcę powiedzieć, że nie tylko kierunkowo się zgadzamy z tym dokumentem. Powiem więcej: zanim ten dokument został pozytywnie zaopiniowany, my w zasadzie zrealizowaliśmy... Bo jesteśmy na etapie realizacji tych zaleceń. Dotyczy to przede wszystkim tego, żeby odnowić kształcenie zawodowe, nadać temu kształceniu zawodowemu odpowiednią jakość i spowodować, żeby ono było skuteczne. Przede wszystkim pracujemy nad programami nauczania. Są podstawy programowe. Ja właśnie wracam z jednego ze spotkań z branżą energetyczną, na których uzgadniamy podstawy programowe. Określamy też kryteria, które pozwalają ocenić, czy to jest skuteczne nauczanie. Nie ma u nas, tak jak np. w Niemczech, samorządu gospodarczego, na którego barkach jest kształcenie zawodowe, i wobec tego my inicjujemy... i organizujemy te branże, po to, żeby zmobilizować je do udziału w kształceniu zawodowym. My nie mamy w ustawie zapisane, że pracodawcy muszą brać udział w kształceniu, ale niewątpliwie są obecni w kształceniu, są obecni coraz bardziej. W Polsce w niektórych branżach jest nawet 2-pokoleniowa luka kompetencyjna i to jest istotny problem dla polskiej gospodarki. My przygotowujemy nowoczesne podstawy programowe, które uwzględniają kryteria egzaminacyjne, otwieramy się w ogóle na zmiany egzaminowania, tak aby w tym procesie uczestniczyli też pracodawcy. Bardzo ważną sprawą jest dla nas również to, aby umowy, o których także mówi w zaleceniach komisja, to były umowy na zasadzie uczeń – pracodawca albo szkoła – pracodawca. Te umowy są już coraz częściej realizowane. Jest to rzeczywiście proces, ponieważ nie mamy takich tradycji uczestnictwa pracodawców w kształceniu zawodowym. Często niestety reformy, jak tę z 2012 r., robili nauczyciele, a niestety nie da się zza biurka ani ze szkoły zreformować kształcenia zawodowego tak, żeby ono odpowiadało na potrzeby rynku pracy i właściwie odpowiadało na wyzwania współczesnej gospodarki. My musimy nie tylko skutecznie kształcić w zawodach, które w tej chwili rysują się jako ważne, lecz także projektować umiejętności i zawody, które są przed nami. Tak że, innymi słowy, my już realizujemy to, co jest w tych zaleceniach, biorąc też pod uwagę specyfikę naszego systemu edukacji:

u nas jest tak, że kształcenie zawodowe jest równoległe do kształcenia ogólnego, a w innych krajach kształcenie zawodowe odbywa się np. po kształceniu ogólnym. Dlatego proporcje u nas nigdy nie będą takie jak w innych krajach. Tak więc przyjmujemy z zadowoleniem taką pewną elastyczność stosowania omawianych tu zaleceń w zależności od systemów edukacji i możliwości.

Tak więc rząd przyjął wspomniane stanowisko. Jeśli są jeszcze jakieś pytania, to chętnie tutaj odpowiem. Naprawdę, w tej chwili dużo się dzieje, jeśli chodzi o kształcenie zawodowe i zmiany w kształceniu zawodowym. Dziękuję bardzo.

**Zastępca Przewodniczącego
Waldemar Ślugocki:**

Dziękuję bardzo, Pani Minister, za prezentację stanowiska rządu.

Bardzo proszę teraz senatora sprawozdawcę, pana Ryszarda Majera, o przedstawienie projektu opinii komisji. Bardzo proszę.

Senator Ryszard Majer:

Wysoka Komisjo! Pani Minister! Szanowni Goście!

Celem tej inicjatywy jest zwiększenie szans uczniów na znalezienie zatrudnienia i umożliwienie im rozwoju osobistego, a tym samym przyczynienie się do tworzenia wysoko wykwalifikowanej siły roboczej o odpowiednich umiejętnościach, reagującej na potrzeby rynku pracy.

Warto przytoczyć kilka liczb. Drodzy Państwo, około 38% młodzieży za nieatrakcyjne uważa ścieżki kariery zawodowej i wybrane zawody. Jednocześnie szacuje się, że około 70 milionów Europejczyków nie ma wystarczających umiejętności czytania i pisania. Z drugiej strony 40% europejskich pracodawców twierdzi, że nie może znaleźć pracowników z odpowiednimi umiejętnościami, aby rozwijać działalność. Naprzeciwko tym oczekiwaniom i tej sytuacji mają wyjść zalecenia zawarte w dokumencie, który omawiamy, czyli zalecenia Rady w sprawie europejskich ram jakości i skuteczności programów przygotowania zawodowego. Ten dokument zawiera 7 kryteriów, którymi, zgodnie z zaleceniem, należy się kierować w kreowaniu kształcenia zawodowego. Są to: umowa pisemna, efekty uczenia się, wsparcie pedagogiczne, komponent miejsca zatrudnienia, wynagrodzenie lub rekompensata, ochrona socjalna oraz odpowiednie warunki pracy, warunki zdrowia i bezpieczeństwa.

Rekomenduję podzielenie stanowiska rządu. Pani minister dość obszernie tutaj wyjaśniła, dlaczego kształcenie zawodowe w naszych warunkach jest tak potrzebne i dlaczego jego rozwój jest tak zasadniczy. Tym bardziej w sytuacji, w której cały czas cierpimy na brak rąk do pracy w zawodach wymagających wysokich kwalifikacji, w sytuacji braku osób po szkolnictwie zawodowym.

Jednocześnie, rekomendując Wysokiej Komisji przyjęcie tego stanowiska, pozwolę sobie skierować do pani minister pytanie, czy w ślad za tymi zaleceniami możemy się spodziewać ze strony Unii Europejskiej jakichś dotacji i dofinansowania na rozwój szkolnictwa zawodowego. Bo

prawda jest też taka, Drodzy Państwo – tak wynika z moich obserwacji z czasów, kiedy byłem szefem Powiatowej Rady Zatrudnienia w Częstochowie – że szkoły zawodowe wymagają znacznego dofinansowania. Bo one są po prostu mało atrakcyjne. Jak młody człowiek ze szkoły podstawowej wchodzi do takiej szkoły zawodowej, na zasadzie takiego wstępnego przygotowania, zwiedza te placówki, to one mu się wydają smutne, nieatrakcyjne, mało ciekawe. Oczywiście samorząd jest gospodarzem tych szkół, ale nie ma on wystarczających środków na to, by podnieść standard szkolnictwa zawodowego na odpowiednio wysoki poziom. Czy w ślad za tą dyrektywą możemy liczyć na jakieś wsparcie, również finansowe, w zakresie rozwoju szkolnictwa zawodowego? Bardzo dziękuję.

Zastępca Przewodniczącego Waldemar Ślugocki:

Bardzo dziękuję, Panie Senatorze.

Jak rozumiem, pani minister za chwilę odpowie na te pytania, które pan sformułował, ale dopytam, czy państwo senatorowie...

Pan senator Wach, bardzo proszę.

Senator Piotr Wach:

Mam właściwie nie tyle pytanie, ile jakby krótki komentarz. To jest pewna ścieżka, która w Europie ma swoją historię, mam tu na myśli ścieżkę dotyczącą uatrakcyjnienia i podniesienia statusu szkolnictwa zawodowego. Ja w roku 2013, w Radzie Europy, byłem autorem raportu, który Rada Europy przyjęła i który, jak widzę, w dużej mierze został wykorzystany przez Unię Europejską. Tytuł tego raportu był taki: „Raising the status of vocational education and training”. Problem jest w ogóle bardzo trudny, bo właściwie tak naprawdę największą dźwignią są zawsze płace. Tu chodzi raczej o mechanizmy pozapłacowe. I właściwie Rada Europy i ten raport skoncentrowały się głównie na statusie, na tym, żeby to szkolnictwo zawodowe nie było traktowane właściwie per nogam jako możliwość ostatniego wyboru wśród tego, co rodzice i otoczenie w stosunku do młodych ludzi... Tam właściwie był cały szereg zaleceń, z których cześć tutaj widzę. Między innymi to, co pamiętam – bo to jednak było sporo lat temu – to zapewnienie drożności, czyli przepływ... Klasy *bridge*, takie łączące. Bo ludzie rozwijają się w bardzo różny sposób. I są osoby, które z różnych powodów np. startują na poziomie zawodowym, i to jeszcze – bo te systemy są różne w różnych krajach Europy – stosunkowo niskim, ale muszą mieć taką możliwość, żeby, choćby ze stratą semestru czy roku, droga właściwie nawet do ścieżki zawodowej akademickiej była dla nich otwarta.

Ja nie chcę tu robić wykładu na ten temat. Chcę powiedzieć, że temat był i jest ważny. I te działania polegające również na tym, żeby były wojewódzkie centra kształcenia zawodowego, gdzie np. są nowoczesne maszyny, na których odbywają się praktyki, to znaczy obrabiarki sterowane numerycznie itd. – to jest w niektórych województwach, nie wiem, czy we wszystkich – już stanowią o tym, że atrakcyjność wspomnianej ścieżki jest większa. Ona się

ostatnio zwiększyła również przez to, że zdeprecjonowało się kształcenie wyższe, traktowane nieraz nie w pełni należycie. Tak bym powiedział najogólniej. W każdym razie zwracam uwagę, że taki raport był i że właściwie ten kierunek działania jest dobry. I cieszę się, że rząd to dostrzegą. To jest istotne.

Zastępca Przewodniczącego Waldemar Ślugocki:

Bardzo dziękuję, Panie Senatorze.

Pani Minister, bardzo proszę.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej Marzena Machałek:

Bardzo dziękuję za te pytania.

Oczywiście muszę powiedzieć, że my mamy w systemie sporo pieniędzy na szkolnictwo zawodowe. Wydajemy na szkolnictwo zawodowe, jeśli wziąć pod uwagę subwencje, pieniądze strukturalne oraz pieniądze ministerstw właściwych do spraw zawodów, ponad 9 miliardów zł rocznie. To nie jest mało. Chcę powiedzieć, że mamy około – to zależy od tego, jaki jest przelicznik – 4 miliardów zł w regionalnych programach operacyjnych, to są pieniądze na kształcenie zawodowe. Z bólem stwierdzam, że my, to znaczy Polska, tych pieniędzy nie wykorzystuje. Są takie województwa, które mają 3–4% wykorzystania. Oczywiście są też takie, które mają 90%. Oczywiście te pieniądze są podzielone na projekty twarde i miękkie. Ja jestem przed rozmową z panem ministrem Kwiecieńskim o tym, żebyśmy próbowali też negocjować umowę partnerską i zwiększyć środki na projekty twarde, czyli tworzenie takich miejsc praktycznej nauki zawodu. Ale najważniejszym zadaniem jest włączenie w to wszystko pracodawców. Bo nawet jeśli wyposażymy miejsce praktycznej nauki zawodu najnowocześnie, to za 3 lata ono już nie będzie nowoczesne. Najważniejsze jest pozyskanie pracodawców do procesu i podpisanie z nimi umów. I jeżeli pracodawca to duży pracodawca, to on już wchodzi, on już podpisuje umowy, uczy u siebie bądź doposaża miejsca praktycznej nauki zawodu, bo wie, że mu się to opłaca. Oczywiście, tak jak to jest napisane w zaleceniach, inaczej jest z małym przedsiębiorcami, wtedy musi to wszystko wspierać państwo. I państwo obecnie wspiera. Oczywiście przed nami jeszcze wyzwanie zwiększenia płac młodocianych pracowników.

Ale ja bym nie widziała problemu w środkach finansowych – aczkolwiek one zawsze mogą być większe – bardziej w spowodowaniu społecznego postrzegania zawodu jako czegoś dobrego. Dlatego my staramy się np. na spotkania branżowe zapraszać gwiazdy. Np. zapraszamy kogoś, kto jest bardzo dobrym kucharzem i jest gwiazdą, i pokazujemy: możesz być kucharzem i być człowiekiem na odpowiednim poziomie, możesz być fryzjerem albo w energetyce... zobacz, jakie to są dobre warunki pracy. Staramy się z każdej strony to promować. Ale nigdy samo ministerstwo nie wypromuje kształcenia zawodowego. Mogą to zrobić tylko pracodawcy, jeśli zrozumieją... Jest przed nami też duże spotkanie z pracodawcami, żeby im pokazać, że to jest w ich

interesie. Rozwój gospodarczy to nie jest tylko inwestycja w park maszynowy, to jest przede wszystkim inwestycja w człowieka. I coraz więcej firm to rozumie i to robi. Ale my, jako ministerstwo, z niczego się nie wycofujemy, jeżeli chodzi o finansowanie, tylko pokazujemy, jakie jest nowoczesne kształcenie. Dlatego sobie pomyślałam, że to dobrze, że dzisiaj będziemy o tym rozmawiać. Bo to wszystko jest okej, te wszystkie zalecenia są dobre, ale w Niemczech wcale nie ma więcej uczniów w kształceniu zawodowym, tam jest ich ponad 50%, a u nas jest ich 58%. Tylko co? Wydajemy takie pieniądze, a okazuje się, że uczniowie często... Nie mamy najnowszych danych, ale dane z ostatniego roku są takie, że 40% trafia na bezrobocie, chociaż bezrobocie w Polsce jest najniższe od ćwierć wieku. Co to znaczy? Że jest niedostosowanie kształcenia do oczekiwań pracodawców, do rynku pracy. I to trzeba zmienić. Jak to zrobić? W tej chwili jestem zadowolona, bo Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego zaopiniowała zróżnicowanie subwencji dla powiatów ze względu na to, jaka jest kosztowność i jakich zawodów są naucza. W ustawie o finansowaniu zadań oświatowych jest powiedziane, że od 2019 r. będziemy kierować strumieniem pieniędzy w zależności od atrakcyjności kształcenia w danych zawodach. Co z tego wynika? Że – staram się mówić już jak najbardziej syntetycznie – nie tylko pracodawca musi się zaangażować, lecz także powiaty muszą zobaczyć, jakie szkoły tworzyć. Powinny tworzyć takie, które są potrzebne. Nie dlatego że mają określonych nauczycieli albo określone możliwości, tylko też na potrzeby kształcenia zawodowego. Naprawdę działamy wielopłaszczyznowo. Przed nami wielki kongres zawodowy powiatów, na którym pokażemy, w jakim miejscu jesteśmy, jeśli chodzi o stronę prawną i o stronę programowania i wszystkie inne działania. I myślę, że to jest wyzwanie dla wszystkich z nas. Ale zgadzam się całkowicie, że problem płac też jest tym czynnikiem, w związku z którym uczeń się decyduje, czy pracować w danym zawodzie, czy nie, i czy wyjechać, mając świetnie kwalifikacje zawodowe, czy zostać w Polsce. To jest coś, co jest do rozwiązania niestety nie przez ministerstwo, tylko poprzez rozwój gospodarczy. Ale chcę powiedzieć, że ja z przedstawicielami pracodawców obserwowaliśmy system dualny w Niemczech, rozmawialiśmy ze Szwajcarami i oni na pytanie, co pracodawcy mają z tego, że uczestniczą w kształceniu zawodowym – bo o to pytali nasi pracodawcy – odpowiadali: jak to co, macie dobrego pracownika, macie rozwój gospodarczy swojego kraju. A co, jak pracodawcy się nie angażują? O to jeden z przedstawicieli pracodawców zapytał przedstawiciela ministerstwa Niemiec. A on powiedział: no, rozważaliśmy kary. Czyli to nie jest tak, że się dopłaca, tylko to jest oczywiste, że za kształcenie zawodowe odpowiadają resorty gospodarcze, pracodawcy, bo mają samorząd gospodarczy, a ministerstwo inspiruje, koordynuje, robi badania i też myśli o zawodach przyszłości. Tak że, jak myślę, jesteśmy naprawdę na bieżąco, jeśli chodzi o nasze działania. Wykorzystujemy środki unijne, zarówno na tym poziomie centralnym, jak i... No właśnie, RPO, tym się martwię. Dlatego też, jak myślę, będę w tym tygodniu brała udział w spotkaniu z przedstawicielami urzędów marszałkowskich, żeby po prostu... No, bo pieniądze są do wzięcia, tylko nie są wykorzystywane, i to mnie martwi. To tyle, jak myślę. Mogłabym jeszcze ze 2 godziny opowiadać, ale

sądę, że przedstawiłam to wszystko tak syntetycznie, jak mogłam. Dziękuję.

Zastępca Przewodniczącego Waldemar Ślugocki:

Dziękuję bardzo, Pani Minister. Syntetycznie, ale oczywiście bardzo klarownie, w sposób niezwykle zrozumiały.

Ja chciałbym wesprzeć panią minister. Oczywiście, pieniędzy mamy sporo i, poczynawszy od 1 maja 2004 r., w ramach polityki spójności, w ramach Programu Operacyjnego „Rozwój zasobów ludzkich”, potem „Kapitał ludzki”, dzisiaj w ramach Programu Operacyjnego „Wiedza, edukacja, rozwój” plus regionalnych programów operacyjnych... Bo wiemy, że w perspektywie 2014–2020 Europejski Fundusz Społeczny został zregionalizowany. Oczywiście chodzi o koordynację, inspirację. Ale myślę, że regionalizacja jak najbardziej wpisuje się w to, co pani minister mówi: żeby elastycznie, mobilnie, sprawnie dostosowywać do potrzeb przedsiębiorców, do regionalnego rynku pracy... Tak więc ta regionalizacja była jak najbardziej uzasadniona.

Serdecznie dziękuję pani minister. Jak rozumiem, ani pani minister nie zgłasza uwag do projektu aktu, ani pan minister Majer, ani nikt z pań i panów senatorów.

Zatem wobec niezgłaszania uwag do projektu aktu możemy uznać, że komisja poparła ten projekt, te zalecenia. Dziękuję, Pani Minister. Dziękuję państwu.

Przechodzimy do rozpatrzenia punktu trzeciego.

Chciałbym przywitać pana ministra Pawła Gruzę, podsekretarza stanu w Ministerstwie Finansów. Cieszymy się, Panie Ministrze, że pan do nas dotarł. Mieliśmy obawy, czy pan zdąży, ale dotarł pan we właściwym momencie. Witamy także naczelnika w Departamencie Rozwoju Rynku Finansowego, pana Jarosława Niezgodę. Witam, Panie Naczelniku. I witam także 2 panie ekspert, które już witałem, ale raz jeszcze serdecznie panie witam na posiedzeniu naszej komisji.

Zatem przechodzimy do rozpatrzenia punktu trzeciego porządku obrad: wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 2014/65/UE w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz dyrektywę 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wyplacalność II) – COM(2017) 537.

Projekt stanowiska Rzeczypospolitej Polskiej otrzymaliśmy na podstawie art. 7 ustawy kooperacyjnej i zgodnie z ust. 4 tego artykułu nasza komisja może wyrazić opinię o projekcie aktu ustawodawczego.

Proszę przedstawiciela Ministerstwa Finansów, czyli pana ministra Pawła Gruzę, o przedstawienie projektu stanowiska.

Bardzo proszę, Panie Ministrze.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Paweł Gruza:

Dziękuję.

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Jeszcze raz przepraszam, kolizja 2 posiedzeń komisji. Jestem obecny kosztem innego, równie ważnego posiedzenia komisji.

Przejdę do rzeczy. Mam przyjemność przedstawić państwu stanowisko rządu do wniosku Komisji Europejskiej dotyczące dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 2014/65 w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz dyrektywę 2009/138 w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, tzw. dyrektywę Wyłacalność II.

Wniosek komisji jest częścią przeglądu europejskiego systemu nadzoru finansowego. W zakresie zmiany dyrektywy MIFID II wniosek ma na celu poprawę jakości i dostępności danych transakcyjnych poprzez ustanowienie standardowego formatu tych danych, który jest łatwy do konsolidacji, łatwy do zrozumienia i dostępny po rozsądnych kosztach. Celem wniosku jest również nałożenie formalnych wymogów organizacyjnych na dostawców usług w zakresie udostępniania informacji oraz zobowiązanie ich do posiadania zezwolenia wydanego przez właściwe organy krajowe. Ponadto wniosek obejmuje zmiany w dyrektywie 2009/138/WE dotyczące roli EIOPA w procesie zatwierdzania modeli wewnętrznych. Zgodnie z zaproponowanymi zmianami w przypadku aplikacji o zatwierdzenie modelu wewnętrznego EIOPA ma otrzymać prawo do wydawania opinii odnośnie do tego, czy model powinien zostać zatwierdzony, a organ nadzoru powinien wydać swoją decyzję zgodnie z tą opinią bądź podać powody wydania decyzji wbrew tej opinii.

Rząd RP kierunkowo popiera zaproponowane we wniosku zmiany w zakresie zmiany dyrektywy MIFID II. Rząd zgadza się co do konieczności dokonania zmian w zakresie nadzoru nad podmiotami świadczącymi usługi gromadzenia i udostępniania danych objętych obowiązkiem wynikającym z przepisów dyrektywy MIFID II. Wątpliwości rządu budzi natomiast brzmienie przepisów odnoszących się do zmian w dyrektywie Solvency II, przepisów dotyczących konsekwencji wzmocnienia roli EIOPA w procesie wydawania decyzji w stosunku do modeli wewnętrznych. Obawy rządu RP wynikają między innymi z kwestii odpowiedzialności za kondycję finansową i wyłacalność krajowych zakładów ubezpieczeń, która spoczywa na lokalnych organach nadzoru, do których powinna należeć ostateczna decyzja, w jaki sposób zakłady te powinny wyliczać kapitałowe wymogi wyłacalności, oraz kwestii wzmocnienia pozycji EIOPA, która będzie miała w istocie silny wpływ na decyzję krajowego organu nadzoru, jednak bez ponoszenia odpowiedzialności w postaci na przykład zapewnienia środków na zabezpieczenie interesów ubezpieczonych. W przypadku niewyłacalności zakładu, którego model wewnętrzny zatwierdzono w proponowanym przez Komisję trybie, środki byłyby uruchomione z Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego.

Mając na uwadze przedstawione informacje, zwracam się do Wysokiej Komisji z uprzejmą prośbą o przyjęcie stanowiska rządu. Dziękuję.

Zastępca Przewodniczącego Waldemar Ślugocki:

Bardzo dziękuję, Panie Ministrze.

Proszę teraz senatora sprawozdawcę, pana Grzegorza Napieralskiego o przedstawienie projektu opinii komisji.

Bardzo proszę, Panie Senatorze.

Senator Grzegorz Napieralski:

Dziękuję bardzo.

Panie Przewodniczący! Panie Ministrze! Szanowna Komisjo!

To jest już któryś taki akt, który razem z panem ministrem mamy okazję przedstawiać, dotyczący tak naprawdę nadzoru nad tym, co dzieje się w Unii Europejskiej, szczególnie w tej kwestii finansów. Ja tylko uzupełniłbym to, co mówił pan minister, i powiedziałbym, że ta główna oś sporu między komisją a krajami członkowskimi dotyczy tego, że Komisja chciałaby przejąć kontrolę nad tym, o czym tu mowa, ale, jak powiedział pan minister, nie idą za tym środki finansowe itd. I to jest ten największy punkt ciężkości. Ale co do kierunkowych działań tego dokumentu, to można powiedzieć, że on idzie w dobrym kierunku. Jednak to ma tak naprawdę uszczelnić, usprawnić nadzór w krajach członkowskich. I ja stawiam wniosek, abyśmy rozpatrzyli ten akt prawny.

Zastępca Przewodniczącego Waldemar Ślugocki:

Dziękuję, Panie Senatorze.

Pan minister podziela stanowisko pana senatora Napieralskiego. Bardzo dziękuję.

Otwieram dyskusję.

Czy pani senator, panowie senatorowie chcieliby zabrać głos w tej kwestii? Jeżeli nie, to musimy poczekać na pana senatora Pęka, który musiał na chwilę opuścić obrady naszej komisji, ponieważ w tej chwili nie mamy kworum. Tak że bardzo państwa przepraszam i proszę o sekundę cierpliwości, metaforyczną sekundę oczywiście.

(Rozmowy na sali)

Przejdziemy do następnego...

(Głos z sali: Już idzie.)

Skoro idzie, to poczekamy sekundę i zwolnimy też pana ministra. O, już jest pan senator.

Proszę państwa, pan minister zgłosił uwagi do projektu aktu, ale, jak rozumiem, komisja popiera stanowisko rządu do rozpatrywanego aktu ustawodawczego.

Dziękuję serdecznie pani i panom senatorom. Dziękuję, Panie Ministrze, za obecność i za zreferowanie tego punktu.

Przechodzimy do rozpatrzenia punktu czwartego porządku obrad: Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 1093/2010 w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego); rozporządzenie (UE) nr 1094/2010 w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych); rozporządzenie (UE) nr 1095/2010 w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych); rozporządzenie (UE) nr 345/2013 w sprawie europejskich funduszy venture capital; rozporządzenie (UE) nr 346/2013 w sprawie europejskich funduszy na rzecz przedsiębiorczości społecznej; rozporządzenie (UE) nr 600/2014 w sprawie rynków instrumentów finansowych; rozporządzenie (UE)

2015/760 w sprawie europejskich długoterminowych funduszy inwestycyjnych; rozporządzenie (UE) 2016/1011 w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne w instrumentach finansowych i umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych oraz rozporządzenie (UE) 2017/1129 w sprawie prospektu, który ma być publikowany w związku z ofertą publiczną papierów wartościowych lub dopuszczeniem ich do obrotu na rynku regulowanym – COM(2017) 536.

Projekt stanowiska Rzeczypospolitej Polskiej otrzymaliśmy na podstawie art. 7 ustawy kooperacyjnej i zgodnie z ust. 4 tego artykułu nasza komisja może wyrazić opinię o projekcie aktu ustawodawczego.

Proszę przedstawiciela ministerstwa finansów, pana ministra Pawła Gruzę, o przedstawienie projektu stanowiska. Bardzo proszę, Panie Ministrze.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Paweł Gruza:

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Mam przyjemność przedstawić państwu stanowisko rządu do wniosku dotyczącego przeglądu europejskiego systemu nadzoru finansowego.

Rząd RP kierunkowo popiera niektóre zmiany związane z funkcjonowaniem ESAs, mając jednocześnie na uwadze, że niezasadne jest, by wniosek Komisji Europejskiej skupiał się na przebudowie systemu nadzoru nad rynkiem kapitałowym. ESAs posiadają szereg kompetencji, które aktualnie nie są w pełni wykorzystywane, dlatego wątpliwym pozostaje ich rozszerzenie bez jednoznacznego przeniesienia odpowiedzialności z krajowych organów nadzorczych na europejskie, co byłoby logiczną konsekwencją przejścia kompetencji przez ESAs. Doświadczenia światowego kryzysu finansowego ukazują, jak istotne jest zapewnienie odpowiednich uprawnień nadzorczych w odniesieniu do rynku finansowego. Rząd RP w związku z tym dostrzega konieczność wprowadzenia pewnych modyfikacji w dotychczasowym sposobie sprawowania nadzoru nad rynkiem, jednak modyfikacje te powinny mieć na celu przede wszystkim zagwarantowanie większej konwergencji praktyk nadzorczych w Unii Europejskiej.

Niektóre ze zmian zostały przedstawione w związku z planowanym wystąpieniem Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej i te zmiany w ocenie rządu RP są korzystne. Mam tu na myśli zatwierdzenie na poziomie unijnym wskaźników referencyjnych z krajów trzecich oraz prospektów emisyjnych emitentów z krajów trzecich. Dzięki paszportowi europejskiemu po akceptacji przez ESMA będą mogły działać we wszystkich innych krajach Unii Europejskiej. Rząd RP kierunkowo zgadza się co do konieczności dokonania zmian w zakresie finansowania ESAs, jednak aby zwiększyć pewność prawną tych rozwiązań, istnieje potrzeba określenia szczegółów w rozporządzeniu, a nie w akcie delegowanym komisji. W propozycji komisji brak konkretnych przepisów regulujących między innymi sposób naliczania i poboru składek czy ryzyko kursowe. Dlatego rząd RP zajmie stanowisko w tym zakre-

sie po przedstawieniu szczegółowej propozycji Komisji Europejskiej.

Jednocześnie rząd RP uważa, że niezasadna jest możliwość dokonywania dobrowolnych opłat na ESAs przez kraje członkowskie i obserwatorów z uwagi na ryzyko reputacyjne – podejrzenie rozstrzygnięcia wybranej kwestii na korzyść krajów, z których wpłynęła dodatkowa dobrowolna składka. Zdaniem rządu RP niezasadne i niewystarczająco uzasadnione są też zmiany dotyczące m.in.: struktury zarządzającej w ESAs i nadania ESAs dodatkowych, nowych kompetencji – gdyż obecnie funkcjonujące mechanizmy organów każdego z ESAs są optymalne i w pełni wystarczające do realizacji powierzonych zadań – akceptacji przez ESMA niektórych prospektów emisyjnych, przyznania ESMA uprawnień nadzorczych nad niektórymi rodzajami alternatywnych funduszy inwestycyjnych, nadzoru ESMA nad wszystkimi krytycznymi benchmarkami i zobowiązania krajowych organów nadzoru do zaimplementowania uchwalonego przez każdą z ESAs strategicznego planu nadzorczego w formie krajowych planów nadzorczych.

Podsumowując: w ocenie rządu RP przegląd europejskich urzędów nadzoru powinien być ograniczony do tego, co jest rzeczywiście konieczne dla usprawnienia ich funkcjonowania, a tym samym usprawnienia nadzoru nad rynkami kapitałowymi.

Mając na uwadze przedstawione tu informacje, zwracam się do Wysokiej Komisji z uprzejmą prośbą o przyjęcie stanowiska rządu. Dziękuję.

Zastępca Przewodniczącego Waldemar Ślugocki:

Bardzo dziękuję, Panie Ministrze.

Proszę teraz ponownie senatora sprawozdawcę, pana Grzegorza Napieralskiego, o przedstawienie projektu opinii komisji.

Bardzo proszę, Panie Senatorze.

Senator Grzegorz Napieralski:

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Ja zacznę może od końca. Pojawia się tu podobny problem jak w przypadku dokumentu, który omawialiśmy wcześniej, czyli ten sam spór dotyczący próby przejścia kompetencji kontrolnych i jednocześnie braku tak naprawdę finansowej odpowiedzialności. Rząd zgłosił kilka zastrzeżeń, pan minister je wszystkie wymienił. Takie zastrzeżenie, które się najczęściej pojawia w dokumentach, które otrzymaliśmy, to zastrzeżenie dotyczące właśnie zasad finansowania, naliczania składek i przewalutowania ich poboru. To jest faktycznie to, na co eksperci zwracają uwagę.

Jednak co do idei, tak jak w przypadku podobnego dokumentu... i wcześniejszych, które miałem honor i przyjemność przedstawić, to jest dokument, który kierunkowo jest dobry i idzie w bardzo dobrym kierunku, szczególnie jeśli chodzi o te kwestie kontrolne.

Panie Przewodniczący, Wysoka Komisjo, moim zdaniem ze względu na cel i oczekiwane skutki przedmioto-

wego rozporządzenia byłoby zasadne, aby nasza komisja rozpatrzyła ten akt prawny.

**Zastępca Przewodniczącego
Waldemar Sługocki:**

Dziękuję serdecznie, Panie Senatorze.

Otwieram dyskusję.

Czy ktoś z państwa senatorów pragnie zabrać głos w dyskusji? Nie. Dziękuję.

Zamykam zatem dyskusję.

Proponuję zatem, aby Komisja Spraw Zagranicznych i Unii Europejskiej poparła stanowisko zaprezentowane przez pana ministra, stanowisko rządu.

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Paweł Gruza: Bardzo dziękuję.)

Dziękuję serdecznie. Dziękuję, Panie Ministrze. Dziękuję państwu.

Proszę państwa, przechodzimy zatem do punktu piątego porządku obrad.

Prezydium komisji proponuje nie rozpatrywać na posiedzeniu komisji następującego projektu aktu ustawodawczego: COM(2017) 643.

Czy są inne propozycje w tej sprawie? Nie.

Stwierdzam, że komisja zaakceptowała propozycję prezydium.

Przechodzimy do punktu szóstego porządku obrad.

Prezydium komisji proponuje nie rozpatrywać na posiedzeniu komisji projektów aktów nieustawodawczych o sygnaturach COM(2017) 595 i COM(2017) 596.

Czy są inne propozycje w tej sprawie? Nie.

Stwierdzam, że komisja zaakceptowała propozycję prezydium.

Przechodzimy do punktu siódmego porządku obrad.

Prezydium komisji proponuje wystąpić o stanowisko rządu do projektów aktów nieustawodawczych COM(2017) 645, 668.

Czy są inne propozycje w tej sprawie? Nie widzę.

Stwierdzam, że komisja zaakceptowała propozycję prezydium.

Przechodzimy do punktu ósmego porządku obrad.

Prezydium komisji proponuje nie występować o stanowisko rządu do następujących projektów aktów nieustawodawczych COM(2017) 588, COM(2017) 621, COM(2017) 620, COM(2017) 624, COM(2017) 625, COM(2017) 628, COM(2017) 635, COM(2017) 638, COM(2017) 639, COM(2017) 640, COM(2017) 641, COM(2017) 644, COM(2017) 656, COM(2017) 659, COM(2017) 666, COM(2017) 672, COM(2017) 692, COM(2017) 900, JOIN(2017) 040.

Czy są inne propozycje w tej sprawie? Nie.

Stwierdzam, że komisja zaakceptowała propozycję prezydium.

Proszę państwa, mam jeszcze jedną prośbę. Chciałbym, abyśmy wrócili do punktu pierwszego porządku obrad, ponieważ błędnie odczytałem konkluzję dotyczącą tego punktu, a mianowicie powiedziałem, że komisja nie zgłasza uwag do projektu aktu, a komisja podzieliła stanowisko zaprezentowane przez rząd, przez panią dyrektor Annę Tulej, która skrzętnie notowała także uwagi pana senatora Piotra Wacha. Zatem chcę naprawić swój błąd i powiedzieć, że komisja akceptuje, popiera stanowisko rządu RP w tej sprawie

Dziękuję państwu serdecznie.

Informuję, że porządek obrad został wyczerpany. Dziękuję wszystkim państwu i do zobaczenia. Dziękuję naszym współpracownikom, którzy jak zawsze doskonale przygotowali to posiedzenie komisji i czuwają, aby nie wkradły się żadne błędy. Dziękuję bardzo.

(Koniec posiedzenia o godzinie 13 minut 56)